

**LIETUVOS RESPUBLIKOS TRANSPORTO VEIKLOS PAGRINDŲ ĮSTATYMO NR. I-1863
12 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS KELIŲ
TRANSPORTO KODEKSO 9 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymų projektų rengimą paskatinusios priežastys, parengtų projektų tikslas ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos transporto veiklos pagrindų įstatymo Nr. I-1863 12 straipsnio pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos kelių transporto kodekso 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektų (toliau kartu – Įstatymų projektai) parengimą lėmė Lietuvos Respublikai skirta 2025 m. vasario 12 d. pateikta Europos Komisijos papildoma pagrįsta nuomonė dėl pareigos iki 2017 m. gegužės 7 d. į nacionalinę teisę tinkamai perkelti 2015 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2015/719, kuria iš dalies keičiama Tarybos direktyva 96/53/EB, nustatanti tam tikrų Bendrijoje nacionaliniam ir tarptautiniam vežimui naudojamų kelių transporto priemonių didžiausius leistinus matmenis ir tarptautiniam vežimui naudojamų kelių transporto priemonių didžiausią leistiną masę (toliau – Direktyva (ES) 2015/719), kaip reikalaujama Direktyvos (ES) 2015/719 2 straipsnio 1 dalyje, nevykdymo (Europos Sąjungos teisės pažeidimo procedūra Nr. INFR(2020)2284).

Įstatymų projektų tikslas – užtikrinti Lietuvos Respublikos nacionalinės teisės atitikti Direktyvos (ES) 2015/719 ir 1992 m. gruodžio 7 d. Tarybos direktyvos 92/106/EEB dėl tam tikrų kombinuoto krovinių vežimo tarp valstybių narių tipų bendrųjų taisyklių nustatymo (toliau – Direktyva 92/106/EEB) nuostatoms, patikslinti esamas įstatymų nuostatas, kad jos atitiktų Direktyvoje (ES) 2015/719 nustatytą įvairiarūšio vežimo operacijos ir Direktyvoje 92/106/EEB nustatytą kombinuotojo vežimo apibrėžtį.

2. Įstatymų projektų iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymų projektų iniciatorė – Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija (toliau – Susisiekimo ministerija). Įstatymų projektus parengė Susisiekimo ministerijos Kelių ir oro transporto politikos grupės (vadovas Dmitrijus Bialas, tel. +370 659 17473, el. p. dmitrij.bial@sumin.lt) vyresnysis patarėjas Stanislovas Lingys, tel. +370 641 67211, el. p. stanislovas.lingys@sumin.lt.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami Įstatymų projektuose aptarti teisiniai santykiai

Lietuvos Respublikos teisės aktais yra perkeltos Direktyvos (ES) 2015/719 ir Direktyvos 92/106/EEB nuostatos, tačiau Europos Komisija papildomoje pagrįstoje nuomonėje pasisakė, kad:

1. Lietuvos Respublikos transporto veiklos pagrindų įstatymo Nr. I-1863 12 straipsnio 1 dalyje vartojama sąvoka „kombinuotasis vežimas“ yra nevienareikšmė, nes pirmą sakinio dalį galima suprasti skirtingai. Taip pat Europos Komisija mano, kad nė viena iš galimų šio sakinio interpretacijų neatitinka Europos Sąjungos teisėje nustatytos sąvokos „mišriojo (kombinuotojo) vežimo operacijos“ apibrėžties.

2. Lietuvos Respublikos kelių transporto kodekso (toliau – Kelių transporto kodeksas) 9 straipsnio 3 dalies 1 punkte vartojama sąvoka „įvairiarūšio vežimo operacijos“ nėra teisinga, nes šiame teisės akte įvairiarūšis vežimas yra apribotas Sąjungos teritorija. Tačiau pagal Direktyvoje (ES) 2015/719 pateiktą apibrėžtį įvairiarūšio vežimo operacijos „nuo durų iki durų“ dalis gali būti vykdoma ir už Europos Sąjungos ribų, jei ta operacijos dalis, kuri vykdoma Europos Sąjungoje, atitinka šias sąlygas: vežama vienu ar keliais konteneriais ar nuimamaisiais kėbulais, kurių bendras ilgis ne didesnis kaip 45 pėdos, vežime naudojamas vandens ir kelių transportas, pradinė arba galutinė kelio atkarpa Europos Sąjungos teritorijoje neviršija 150 km. Be to, Europos Komisija mano, kad Kelių transporto kodekse reikalavimas, susijęs su didžiausiu atstumu (ne didesnis kaip 150 km pradinėje arba galutinėje

kelio atkarpoje Europos Sąjungos teritorijoje, kai vežime naudojamas vandens transportas), taikomas visai operacijai, įskaitant vandens transportu vykdomą operacijos atkarpą. Pagal Direktyvą (ES) 2015/719 didžiausias 150 km atstumas aiškiai taikomas tik operacijos atkarpai keliais.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Įstatymų projektais siekiama patikslinti nacionalinio reguliavimo nuostatas ir į Lietuvos Respublikos nacionalinę teisę tinkamai perkelti Direktyvų (ES) 2015/719 ir 92/106/EEB nuostatas dėl įvairiarūšio vežimo operacijos ir kombinuotojo vežimo apibrėžčių:

- įvairiarūšio vežimo operacijos:

a) Lietuvos Respublikos transporto veiklos pagrindų įstatymo 12 straipsnio 1 dalyje apibrėžtos kombinuotojo vežimo operacijos, kurias vykdant vežamas vienas arba keli konteineriai arba keičiamos talpyklos, kurių bendras didžiausias ilgis neviršija 45 pėdų; arba

b) vežimo operacijos, kurias vykdant vežamas vienas ar keli konteineriai arba keičiamos talpyklos, kurių bendras didžiausias ilgis neviršija 45 pėdų, ir kurioms vykdyti naudojamas vandens transportas, su sąlyga, kad keliu (-iais) vykdomos pradinės arba paskutinės maršruto dalies atstumas Europos Sąjungos teritorijoje neviršija 150 km; šiame punkte nurodytas 150 km atstumas gali būti viršytas, kad būtų pasiektas artimiausias numatytą paslaugą teikiantis tinkamas transporto terminalas, tais atvejais, kai naudojamos šios transporto priemonės: dviašės motorinės transporto priemonės su triašėmis puspriekabėmis arba triašės motorinės transporto priemonės su dviašėmis ar triašėmis puspriekabėmis; arba, susisiekimo ministro nustatytais atvejais triašės motorinės transporto priemonės su dviašėmis arba triašėmis puspriekabėmis, vežančios vieną ar daugiau konteinerių arba keičiamų talpyklų, kurių bendras didžiausias ilgis ne didesnis kaip 45 pėdos, arba dviašės motorinės transporto priemonės su triašėmis puspriekabėmis, vežančios vieną ar daugiau konteinerių arba keičiamų talpyklų, kurių bendras didžiausias ilgis ne didesnis kaip 45 pėdos; artimiausias įvairiarūšio vežimo operacijoms vykdyti tinkamą paslaugą teikiantis transporto terminalas gali būti kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje nei Europos Sąjungos valstybė narė, kurioje krovinys buvo pakrautas arba iškrautas;

- kombinuotasis vežimas – krovinių vežimas tarp Europos Sąjungos valstybių narių sunkvežimyje, priekaboje ar puspriekabėje (su vilkiku ar be jo), taip pat keičiamoje talpykloje arba konteineryje, kurių ilgis 20 pėdų ar didesnis, kai pradinė ir (arba) paskutinė maršruto dalis vyksta keliu (-iais), o kita maršruto dalis turi vykti geležinkelio linija (-omis), vidaus vandenų keliu (-iais) arba jūrų keliu (-iais) ir kai geležinkelio linija (-omis), vidaus vandenų keliu (-iais) arba jūrų keliu (-iais) nuvažiuojamas didesnis nei 100 km atstumas, matuojant tiesia linija. Kroviniai keliu (-iais) turi būti vežami:

1) pradinėje maršruto dalyje iš pakrovimo vietos iki artimiausios tinkamos geležinkelio pakrovimo stoties ir (arba) iš artimiausios tinkamos geležinkelio iškrovimo stoties iki iškrovimo vietos paskutinėje maršruto dalyje;

2) ne didesniu kaip 150 km atstumu, matuojant tiesia linija, iš pakrovimo ar iškrovimo vidaus vandenų uosto arba jūrų uosto.

Tikslinga paminėti, kad 2024 m. gruodžio 16 d. Europos Komisijos ir Susisiekimo ministerijos atstovų susitikimo metu buvo aptarti esminiai Direktyvos (ES) 2015/719 perkėlimo trūkumai ir suderinta, kad Susisiekimo ministerijos atstovai parengs „įvairiarūšio vežimo operacijos“ ir „kombinuotojo vežimo“ sąvokų projektus ir pateiks Europos Komisijos atstovams. Vėliau (2025 m. sausio mėnesį) buvo parengti ir darbo tvarka Europos Komisijos atstovams pateikti „įvairiarūšio vežimo operacijos“ ir „kombinuotojo vežimo“ sąvokų projektai. Suderinus minimų sąvokų projektus su Europos Komisijos atstovais parengti Įstatymų projektai.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant Įstatymų projektus toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimtų įstatymų pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Priimti įstatymai neigiamų pasekmių neturės.

6. Kokią įtaką priimti įstatymai turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Priimti įstatymai įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai neturės.

7. Kaip įstatymų įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Priimtose pataisos neigiamos įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai neturės.

8. Ar Įstatymų projektai neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams

Įstatymų projektai strateginio lygmens planavimo dokumentams neprieštarauja.

9. Įstatymų inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Tam, kad Įstatymų projektai būtų inkorporuoti į teisinę sistemą, kitų įstatymų priimti, galiojančių įstatymų pakeisti ar panaikinti nereikės.

10. Ar Įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų, o Įstatymų projektų sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo nustatytų reikalavimų.

11. Ar Įstatymų projektai atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymų projektai atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus.

12. Jeigu įstatymams įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Priėmus Įstatymų projektus, reikės pakeisti Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2002 m. vasario 18 d. įsakymą Nr. 3-66 „Dėl Didžiausiųjų leidžiamų naudojančių keliais transporto priemonių ar jų junginių techninių parametrų aprašo patvirtinimo“.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymams įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Įstatymams įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės.

14. Įstatymų projektų rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Specialistų vertinimų ir išvadų negauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiems projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

Reikšminiai žodžiai, kurių reikia Įstatymų projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant reikšminius žodžius pagal Europos žodyną „Eurovoc“: „įvairiarūšis vežimas“, „įvairiarūšio vežimo operacijos“, „kombinuotasis vežimas“, „kombinuotojo vežimo operacijos“, „kombinuotasis

(įvairiarūšis) vežimas“, „kombinuotojo (įvairiarūšio) vežimo operacijos“, „20 pėdų“, „45 pėdos“, „konteineriai“, „nuimamieji kėbulai“, „transporto terminalas“, „informacinė sistema“, „valstybės informaciniai ištekliai“, „registas“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai.

Nėra.
